

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob torkih, četrkih
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za eno mesec f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece f. 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta f. 6.— „ „ „ 9.—
za leto f. 12.— „ „ „ 18.—
Naročnine se plačujejo naprej na naročbe
brez priložne naročnine se uprava ne
ozira.
Posebne številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč,
izven Trsta po 4 nč.

Oglaš se računa po tarifu v petih: za
naslove s debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.
Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vrnejo.

Naročnine, reklamacije in oglase spre-
jema upraviteljsko uradno pisarno pri-
slobo št. 3. II. nadst. Naročnine in oglase
je plačevati loco Trst. Odprta reklama-
cije se pristoje pošiljajo.

Najnovejši — dovtip.

Kdo bi si bil mislil, da na njega stare dni
skoči škratec za vrat našemu postavnemu, melan-
holičnemu in tradicionalno dolgočasnemu „Osserva-
toru“? Res, redki slučajiso, da človek še-le v pozni
jemeni svoje dobe zaide v tako dušno razpoloženje,
da more delati — dovtipe!! In nekak čuden utis
napravljaja na poslušalce, ko čujejo, da je kar
hkratu jel briti burke oni, ki je dosedaj nekako
brezbrižno in življenja trdno gledal na vrvenje
in pehanje okolo sebe in ki ni nikdar kazal kake
spremembe na svojem ledenem licu, naj so bili že
časi mirni ali viharji, vreme lepo ali slabo. Tako
tudi naš „Osservatore“. Dolgo dobo življenja ima
še za seboj, videl je že viharne in mirne čase,
videl je že različnih ekselenc v naši namestni-
štveni palači, ali nikdar ni bilo videti, da bi na-
pravljali nanj kakov utis divji skoki v našem jav-
nem življenju. In naj so na Dunaju vladali cen-
tralisti ali avtonomisti, naj so na našem magistratu
gospodarili „konservativci“ ali „liberalci“, naj so
na političnih volitvah zmagovali progressovci ali njih
konservativni — prijatelji: „Osservatore“ je živel
dalje svoje dolgočasno, za vnanje utise neobčutno
življenje. Tak je bil vedno. In svet se je temu priva-
dil tako, da si niti ni mogel misliti drugačnega na-
šega „Osservatore“. To je bil že epohalen dogodek,
ako so politični in narodni viharji potegnili v svoj
vrtinec tudi naš vladni list; to je bil že velik
praznik, ako se je kateri drugi list spomnil po
temnih uradnih sobanah samotno dihteče vijolice
— našega „Osservatore“.

In sedaj kar hkratu ta divji skok v pisano,
penete se javno življenje, ta drzni skok v — če-
ško-nemški preprič! Kaj se je zgodilo vendar, od
kodi je prišla vspodbuja? S tem vprašanjem se
posebno ubija „Piccolo“. In dasi je napisal včeraj
in predvčerajnjem celo vrsto klavzul in pogojev,
vidi se mu vendar na vseh gubah njegovega lica,
kako rad bi videl, da je to res, o čemer se
je pošalil „Osservatore“, ko je poslal v svet je-

dino dober dovtip v vsem življenju svojem, rakši,
da je italijanski klub poklican, da
napravi mir in red med Nemci in Če-
hi! Misel je tako monstrozna, tako nezmisljena z
ozirom na obstoječe strankarske razmere, ozirom
na malo številce Italijanov, ozirom na minimalno
mero ugleda, ki ga uživajo italijanski poslanci in
ozirom na dejstvo, da so Italijani sami v
najstrastnejšem boju zoper avstrijsko
Slovanstvo in se torej niti ne morejo povspeti na
stališče objektivnega posredovalca — stvar je torej,
na kratko povedano, tako nemogoča, da niti ni
vredno, da bi človek resno govoril o njej.

To je čutil pozneje menda tudi „Osservatore“
sam in se je požuril nemudoma, že predvčeraj-
njem, z izjavo, da je oni — dovtip zrasel na
njegovem zelniku, da inicijativa ni prišla od nikjer
drugje in da je bilo prav nepotrebno, da je „Pic-
colo“ napisal k temu dolg in resen komentar.

S to izjavo je bila domišljavost naših Itali-
janov kruto in brez vsmiljenja pahnjena iz nebes
iluzij zopet na trda tla resničnosti. Kako lepo je
bil „Piccolo“ izkoristil predlog v „Osservatore“,
kako lepo bi se dalo ugajati domišljavosti laškega
pritlikavca, ki bi rad igral ulogo velikana — kako
prikladno bi bilo za haranguiranje laške mase za
progressovsko stvar, ako bi bilo res, o čemer se
je pošalil „Osservatore“! Kako bi lahko nosili
glavo po koncu, ako bi mogli reči: veliki tre-
notki so našli veliko generacijo v —
italijanskem klubu!

To bi šegotalo laški šovinizem po vseh ko-
steh! Kaj čuda, da se „Piccolo“ kar ne more
ločiti od prijetnih sanj in se je trudil včeraj v
treh kolonah, da bi dokazal, da ona misel v „Os-
servatore“ ni bila le dovtip uredništva, nego apel,
prošnja do italijanskih poslancev, došla — od cen-
tralne vlade, češ: vi jedini ste še, ki nas morete
rešiti! In ako je tudi ta apel — meni „Piccolo“
— došel od lokalne vlade, zgodilo se je to le v
ta namen, da se pokrije centralna vlada.

Na vsa druga razmotrivanja „Piccolova“ o

govori roki. Sedaj se mu ni več mudilo; vedel je,
da ga tu ne bode nihče motil, da se zamore u-
smrtiti po lastni volji. Govoril je, da je sedaj tam,
kjer je bil: ista samomorilna misel ga je privela
tu sem nazaj. Nekega večera si je že hotel tu raz-
drobiti glavo; ker pa je bil presiromašen, da bi
si mogel kupiti samokres, ostal mu je samo cestni
tlak, smrt pa bi bila ista. V vsem človeškem živ-
ljenju torej samo smrt ne vara; le smrt je vedno
gotova in pripravljena. Le na smrt se sme zaupati;
kakor daleč je mogel misliti nazaj, se je še vse
uprlo proti njemu, le smrt prihaja poslušna, kadar
je potrebuje. In neko obžalovanje se ga je pola-
stilo, da je deset let živel predolgo. Eksperiment,
kateremu je podvrgel življenje, priborivši si časti
in bogastva, zdel se mu je prazen, otročji. Čemu
volja, čemu razvijanje moči in sile, ko moč in vo-
lja še ni vse. Jedna strast zadostuje, da uniči vse.
Začel je blazno ljubiti Flavijo in monument, na
katerem je dejal, poka in se podira kakor papir-
nata hišica, katero more uničiti dih iz otročjih ust.
To je sramotno in spominja ga tako živo na ka-
zen učenca, pod katerim se je ulomila vejica in ki u-
tonil v vodici, kjer je ribe lovil. Življenje je prebe-
dasto; prebrisane glave dovrše istetako vsakdanje
kakor butci.

Nantas je vzel samokres z mize in ga začel

politiškem položaju v Trstu in v Avstriji sploh
hočemo odgovoriti čisto na kratko.

V prvo meni povsem zaresno, da Italijani bi
bili že zato najsposobnejši za posredovanje, ker se
niso nikdar borili proti Nemcem, zbok česar oni
nživajo tudi zaupanje teh poslednjih.

Ali dragec, kako si mogel pozabiti na toli
bistveno okolnost, da o pogajanjih imamo posla
— z dvema! Kaj pomaga, da uživajo Italijani
zaupanje Nemcev, ako pa uživajo v isti meri ne-
zaupanje Slovanov! Ali si res tako najiven, da
meniš, da bi se Čehi hoteli za Nemcem prijazno
posredovanje Italijanov odreči odkritim, naravnim,
krevnim simpatijam Slovanov? Čehi ne bi bili Čehi,
ne bi bili tisti jezgrovit, razsodni in energični
narod, ako bi pozabili tako hitro, kako so se Ita-
lijani izjavili proti jezikovnim naredbam, kako so se
družili z obstrukcionisti, kako so bili vsikdar tesno
združeni z onimi, ki nočejo poznati pravice. Itali-
jani se zavezniki ohih, ki hočejo le vojno, ki ho-
čejo boj do noža — in isti Italijani naj bi bili
posredovalci za mir? Vi hočete biti posredovalci,
ki ste v svojem lastnem domu vneli najhuje strasti,
vi, ki gazite v blato pravice svojih sodeželanov,
vi, ki izjavljate slovesno, da nočete biti pravični
— nikdar! Ne uganjajte burk, prosimo Vas!

Veste kaj: najprej dokažite na svojih lastnih
tleh, da ste spravljivi, da ste miroljubni ljudje in
da znate biti — pravični! Hic Rhodus, hic salta!
Tu doma dokažite svojo sposobnost za posel po-
štenih mešetarjev! Tu doma, v vaši hiši je na
stotine krivic — te poravnajte najprej! Po Dunaju
in po Češkem hoditi z oljino vejico v roki, doma
pa z bojnim kijem na rami — to, gospoda itali-
janska, je gola, neslana komedija. Seveda ni vaša
prva komedija to, in bojimo se, da tudi ne zadnja!
Karakteristično je to za vso vašo dušno kakovost,
da vas je mogel dovtip „Osservatore“ zvačiti
na led, kjer ste coram publico priredili — komedijo!!

To je nevarno. Ali ne veste, da smešnost
ubija? Ne le ljudi, ampak tudi politične stranke.
In jako ste se osmešili, ko ste šli na led —
dovtipu v „Osservatore“.

nabijati. Zadnje obžalovanje pred smrtjo ga je ga-
nilo nekako, kako velike čine bi bil zvršil, da ga
je umela Flavija! Tisti dan, ko bi se mu bila ona
zgrudila na prsi z besedo: „jaz te ljubim“, bi bil
imel moč, spraviti v gibanje ves svet. In poslednja
njegova misel je bilo brezmejno zaničevanje vsega,
kar je imenoval moč, ker moč, ki mu je dala vse,
mu ni mogla dati Flavije.

Dvignil je orožje. Krasno jutro je bilo. Solnce
je sijalo skozi odprto okno in razširjalo zar vesa-
lja in mladosti v ozki sobi. V daljavi se je začel
njalo življenje velikana, imenovanega „Pariz“.
Nantas je pritisnil cev orožja na sence.

Ta trenotek so se naglo odprla vrata in vsto-
pila je. Z jednim kretom roke je dal samokresu drugo
smer, tako, da se je krogla zarila v strop. Ob sta
se spogledala. Ona je bila tako razburjena in brez
sape, da ni zamogla spregovoriti. Konečno je našla
ono besedo, na katero je čakal on, jedino besedo,
ki mu je zamogla ohraniti življenje in prvokrat
tikajoča ga je vskliknila:

„Ljubim te!“

Ihteča in viseča mu na vratu, je iztrgala
svojemu ponosu, svojemu popolnoma podjarmljenemu
bitju priznanje:

„Ljubim te, ker si močan!“

(Zvršetek.)

PODLISTEK

18

Nantas.

ROMAN.

Francoški spisal Z., prevel Hinko.

Ura je odbila devet; čas je bil; ko je s sa-
mokresom v žepu ostavil pisarno, se je moral po-
nižati poslednjič. Gospodičina Chua mu je stopila
naproti, da sprejme zasluženih desetisoč frankov.
On jej je plačal in tipel njeno zaupno vedenje.
Pokazala je svojo materinsko skrb za njega in
ravnala žnjim kakor z učencem, ki je vreden svo-
jega učitelja. Da se je še obotavljala, ta sramotna
sokrivda bi ga bila gotovo gnala v samomor. Hi-
tro je odšel po stopnicah in v naglosti pustil
ključ od zunaj v vratih.

V tesnem prostoru je bilo vse ostalo nespre-
menjeno. Pogrinjala so nosila še iste luknje, miza
in stol sta bila še na istem mestu, razprostil se
je še vedno isti duh prejšnje ubožnosti. Trenotek
je srkal ta duh, ki mu je poklical v spomin boje
prejšnjih časov. Potem je stopil k oknu in isti
razgled se mu je odprl na Paris: drevje hôtela,
Seine, nasipi, ves desni breg, neštevilno hiš, ki so
se zdele nakopičene druga na drugo in daleč tam
zeleni vrhovi Père-Lachaisa.

Na gugajoči se mizi je ležal samokres v nje-

DOPISI.

Iz Idrije, 23. avgusta. (Javni shod). [Izv. dop.] Shod, ki se je včeraj vršil v našem mestu, pokazal je, da se pri nas položaj hitro izpreminja. Pred dvema letoma so na javnem shodu razvijali dr. Ferjančič, dr. Majaron in dr. Tavčar načela narodne stranke in iz vse velike množice ni bilo nikakega prigovora. Nekaj mesecev potem je bil dr. Majaron z ogromno večino glasov izvoljen deželni poslanec za Idrijo. Kmalu nato je tukaj tudi kurat Koblar, kakor kandidat narodne stranke za državni zbor, dobil veliko večino glasov. Pred jednim letom sta poslance Koblar in dr. Majaron, ko sta poročala o svojem delovanju in odločno zastopala stališče narodne stranke, žela burno pritrjevanje. Dotlej torej je bila organizacija narodne stranke tukaj še trdna in zmagovita ter so njej nasproti stali v veliki manjšini jedino le takozvani „katoličani“. A na to so začeli prihajati k nam socijalistični agitatorji, ki so zmedli glave delavcem. Namesto da bi se razumniki narodne stranke uprli socijalističnemu hujskanju in skušali vsaj treznomisleče delavce obdržati v narodni organizaciji, so rajše nekateri koketovali z socijalisti, drugi pa brezbrizno gledali novo gibanje. K temu so se pridružile še osebne razprtije v narodni stranki in posledica vsega tega je bila skoraj popolna desorganizacija še pred kratkim prevladajoče stranke. Šad tega je prišel hitro na dan. O državnozbornski volitvi so bili v peti kuriji izvoljeni sami socijalistični volilni možje, ki so tudi glasovali za socijalno-demokratskega kandidata.

Na volitvi v mestni skupini pa je bilo treba večjega napora, da so vsaj nekateri delavci, ki so tudi volilci, oddali svoje glasove za dra. Ferjančiča, dočim je del vendar le še volil socijalističnega kandidata. Že pred meseci se je pokazalo torej, kako je še z „narodno“ organizacijo. Velika napaka se je še zgodila vrhu tega, da se je od „narodne strani“ na nekem socijalističnem shodu predlagala nezaupnica posl. dru. Ferjančiču, nekaj tednov potem, ko je bil jedva izvoljen. V nekaj mesecih torej velika prememba! Kaj čuda, da se včerajšnji shod ni tako zvršil, kakor bi bilo želeli! Baj se gotovo krogi naprosili dra. Majarona, naj ne skliče le volilnega shoda, ampak javen, vsakemu pristopen shod, ker se je pričakovalo, da on, ki se je zadnji čas tako odločno in deloma uspešno potezal za politične in gnotne pravice idrijskih rudarjev, pripomore s svojim nastopom k zboljšanjju žalostnih političnih razmer v našem mestu. V koliko se je uresničila ta želja, to morda pokaže bližnja bodočnost.

Javni shod, na kateri je včeraj prišel tudi naš drž. posl. dr. Ferjančič, je pač dokazal, da voz tiči dokaj globoko... V veliki dvorani in zunaj nje je bilo na stotine poslušalcev, zlasti delavcev, ker na dnevnem redu niso bila le poslanska poročila, temveč tudi predavanje o bratovskih skladnicah, posebe o idrijski, ki se prenavlja ta čas. Shod je otvoril in vodil podpredsednik narodnega društva „Jednakopravnost“, g. Vidmar, ker je predsednik, župan Lapajne, težko bolan. Prvi je govoril dež. posl. dr. Majaron, ki je izjavil, da hoče skrajšati poročilo o deželnozbornskem delovanju, ker treba časa danes za rešitev perečih vprašanj o bratovski skladnici, zastran katere je bil naprošen pomoči in sveta. Poročal je torej ob kratkem o važnejših razpravah v zadnjem deželnem zboru ter bolj obširno o predlogih, katere je stavil sam, tako zastran mirovnih sodišč, zastran direktne in tajne volitve, razširjenja volilne pravice, zastran zboljšanja gnotnega položaja idrijskih rudarjev in gozdarjev in zastran podpore pri asanaciji idrijskega mesta. Povedal je konečno, da je koncem junija še osebno pojasnil poljedelskemu ministru na Dunaju bedni položaj delavcev ter dobil od ministra pozitivna zatrdila zboljšanja za bližnji čas, kakor tudi pooblastilo, da sme objaviti to. Sklenil je svoj govor, da hoče tudi v bodoče delati, ne samo, kar je, kakor poslanec, temveč tudi, kar je kakor mož dolžan.

Temu je sledilo burno odobravanje, a sledil je tudi govor „sodrug“ Zadnika iz Ljubljane, ki je porabil javnost shoda za socijalistično propoved. Dejal je, da je dr. Majaron znan kakor prijatelj delavstva, da se je tudi mnogo trudil za delavce, da pa je to storil le kakor dober človek, kajti kakor poslanec „privilegiranega“ stanu je na na-

pačni poti. In potem so prišle znane socijalistiške fraze o nasprotstvu med meščanstvom in delavcem, o ničvrednostih deželnih zborov in državnega zbora; delavci naj se zanašajo le na svojo moč in zato naj vstopijo v delavsko organizacijo. Rekel je tudi, da bi dr. Majaron ne smel prositi ministra in da sedanjí zastopniki iščejo le zasebnih koristij. Vseled tega je navstal velik hrup, dokler „sodrug“ ni glede dra. Majarona izrecno umaknil svoja sumničenja. Vendar pa se je „sodrug“ koncem njegovega govora nekako ostentativno ploskalo.

Odgovarjal je najprvo mirno posl. dr. Majaron, da dokazuje baš njegovo postopanje, kako se tudi mestni poslanec lahko poteza za delavski stan, da ta stan sicer res ni zastopan v deželnem zboru, da pa se narodna stranka baš zato prizadeva za razširjenje volilne pravice. Odločno je zavrnil očitjanje, da bi on imel kako korist od poslanstva; ker narobe je res: on ima le precejšnjo gnotno škodo, ker niti tisto malo dijet ne spravlja v svoj žep in ker tudi drugih potov, katere opravlja kakor poslanec, ne dobiva plačanih, kar se morda ne more trditi o predgovorniku. (Poslanec je najbrže čul, da se je med delavci po „grošu“ nabiralo za g. Zadnika. Opomba poroč.) Tudi temu govoru se je živahno pritrjevalo.

Na to je podal svojo poročilo o drž. zboru g. posl. dr. Ferjančič, ki je razlagal, kako je nastala krščansko-narodna zveza, v katero je kakor Slovenec moral vstopiti, kako so Nemci s pomočjo socijalnih demokratov onemogočili vsako delovanje iz same jeze, da niso dobili prostora v večini in iz slepega sovraštva proti Slovanom. Mej tem govorom se je opazalo, da ni zanimanja za take stvari, in menda je to napotilo g. poslanca, da je nekako vznurjen klical v spomin, kako je prejšnji čas, čeprav ni bil poslanec idrijski, rad prihajal v Idrijo, ker je vedno našel slovensko, narodno ljudstvo, kar se pa hoče izpremeniti sedaj vsled fraz, s katerimi slepe ljudstvo socij. demokrati, kakor se je tudi danes videlo in slišalo.

Na to se je zopet oglašil „sodrug“ Z. in je zavijaje Ferjančičevo poročilo deval vse v nič, zasramoval krščansko-narodno zvezo in druge klube, skušal oprati socijalistične poslanca in je završil vzklikom: „Živela mejnarodna socijalna demokracija!“ Temu vzkliku se je viharno pritrnilo in četudi je res, da je bila po celi dvorani raztresena socijalistična klaka, vendar je bilo to znamenje, da je velik del delavcev omamljen od neprestanega hujskanja. Delavca g. Habeta, ki je zatrjeval, da je zgodaj spoznal slabo stvar naše socijalne demokracije, pitalo se je s „hinavcem“.

Prišlo je potem predavanje o bratovski skladnici, katerega so delavci pričakovali nestrpno. Tudi v Idriji je treba po smislu zakona iz l. 1889. preurediti pravila stare bratovščine in zato so delavci naprosili Majarona, naj jim pomaga varovati njih koristi v tej neizmerno važni, a tudi težki stvari, da rudarsko oblastvo kar samo ne napravi novega statuta.

G. dr. Majaron je torej razložil prejšnja pravila in nove zakone ter je povedal delavcem z jasno besedo, na kak način se da doseči kaj boljšega, nego pa je v načrtu pravil, o katerem se morajo rudarji izjaviti v kratkem. Delavci so res zanimanjem poslušali to dolgo predavanje.

Predno pa se je pričela podrobna razprava, oglašil se je zopet „sodrug“ Zadnik in začel trditi, da je škoda dr. Majaronovega truda, da je vse prepozno in da so delavci že poučeni od socijalistov. Ta predrznost je obudila veliko nevoljo, ker je bilo očitvidno, da so hoteli preprediti javni pouk in odstraniti poslanca. Dr. Majaron je odgovoril, da se ni usiljeval nikomur, ampak da se je na prošnjo deputacije lotil težavnega dela; tudi ne verjame, da bi bilo vse jasno socijalističnim delavcem, ker je prej ta dan imel večurno posvetovanje z odborom delavcev, v katerem so bili tudi socij., a se nikdo ni skliceval na kake druge sklepe. Res so poslušalci burno prosili, naj se razpravlja načrt novih pravil. To se je tudi nekaj časa, pod vodstvom dra. Majarona, vršilo jako uspešno za delavce, kar se je k nekemu pojasnilu dr. Majarona zopet vzdignil „sodrug“ Zadnik in je začel kričati, da je vse potrata časa in da naj se kar preneha posvetovanje. Na to je rekel dr. Majaron, da je sedaj res prepričan, kako se hoče nagajati, in da ne more voditi razprave nadalje, dokler „sodrug“ Zadnik ne zapusti shoda. To je silno potrla delavce, ki pa

si niso vedeli pomagati, ker nagajivec ni hotel odditi iz lastne volje. Po nekaterih prepirih, ki so se pojavili tu pa tam mej delavci samimi, razpustil je gosp. Vidmar shod, ki je dotlej trajal že pet ur.

Da so „socijalisti“ zlorabili ta shod in njegovo svobodo za svojo agitacijo, to bi se jim konečno ne zamerilo. A da so nasproti dru. Majaronu, ko je hotel poučiti delavce, za kar se je pripravljaj tako vestno in požrtvovalno, zavzeli takó nesramno stališče, tega jim delavci po našem menenju ne morejo odpustiti, ali pa se poreče, žalibog, da so si zaslužili svojo usodo. Ta shod je pokazal, kako malo je socijalistom mari praktična korist delavcev, ako so jo prezrli celo tukaj, kjer se gre za stalne podpore delavcem, njih udovam in otrokom v boleznih, nezgodah in starosti, in se gre tudi za samonpravo delavcev, katerih štejemo v Idriji od 13 do 1400. In to vse, ker hočejo terorizirati delavce. Pokazalo pa se je tudi, da hočejo terorizirati meščane idrijske, katerim nikakor ne more biti prav, da se tako izpodkopljuje shodi njih poslancev. To meščanstvo bode torej v zvezi z boljšimi delavskimi elementi, katerih je še jako veliko število, moralo takoj delati na to, da delavsko gibanje pride v prave meje, in da se v našem slovenskem mestu ustanove trajno trezne razmere, v korist mestu in narodu. V to pomozi Bog!

Politiške vesti.

TRSTU, dne 27. avgusta 1897.

K položaju. Včeraj je Njegovo Veličanstvo vsprejelo ministerskega predsednika grofa Badenija. Avdijenca je trajala dolgo. Nikdo ne more vedeti, kaj sta govorila in morda tudi sklenila vladar in minister. Na tem pa seveda ni dvombe, da so se njuni pogovori in morebitni sklepi dotikali notranjega položaja, sosebno pa dogodkov na Češkem. Sicer pa ni misliti, da bi ostalo tajno za dolgo, kar se je sklepalo v Idlu. Danes ali jutri se že oglasi to ali ono glasilo, ki sliši travo rasti po ministerskih palačah. To jedno pa se nam zdi gotovo, da so se močno zaračunali Nemci, ako so se nadejali, da grof Badeni zgubi zaupanje krone. Morda je simptomatično tudi to, da je bil grof Badeni po avdijenciji povabljen na obed v cesarski družini.

„Jedinstvo“ meni, da pride v Avstriji do velikega preobrata, ker bode vlada prisiljena, iskati zaslombe na desnici. Pričakovati da je hudih bojev; zmagati pa moremo seveda le tedaj, ako bode desnica jedina. Sedaj stojimo v očigled velikim dogodkom v monarhiji in utegne priti tudi za Slovane ugoden čas, ako bode desnica znala in hotela zdrobiti germansko objestnost ter očistiti odnošaje na Slovenskem in v Primorju!

Slednjič bi bilo še zabeležiti izjavo konservativnega poslanca Kerna (Nemca), da desnica se ne bode smela pustiti več zasramovati po cele tedne in da ne bode smela dopuščati, da bi se trajno oviralo parlamentarno delovanje. Morda vlada razpusti to zbornico, v kateri je ovirano vsako delovanje za koristi ljudstva. Ako se razpusti ta zbornica, nadejati se je — tako je rekel posl. Kern — da nikdar več ne pride do takega parlamenta v Avstriji.

Dogodki na Češkem. Po načinu: „Reci mu, da ti ne poreče!“ obdolžili so nemški poslanci iz Češke v svojih resolucijah na shodu od minolega ponedeljka — Čehi, da so le-ti krivi na vseh nasilstvih. Na tako nesramno, drzo, povsem neutemeljeno in resničnim dogodkom nasprotujoče obdolženje niso mogli molčati češki poslanci, marveč je izvrševalni odbor svobodomiselne narodne stranke izdal izjavo, s katero protestuje svečano proti takemu falzifikovanju dejstev in pozivlja nemške poslance, naj navedejo konkretnih slučajev v dokaz za trditve, ako jim je res kaj do osebne časti in do resnice. Izjava povdarja tudi, da se na češki strani vedno svari ljudstvo, naj bode mirno, dočim ni znan ni jeden slučaj, da bi tudi nemški voditelji svarili k zmernosti.

Na tak poziv je seveda težak odgovor, ako dotičniku pomanjkuje dejstev. Toda nemški poslanci so se spomnili tudi pregovora: „Reci dvakrat...“ potem že obvisi več ali manj!“ in izdali so nove izjavo, v kateri ponavljajo staro neresnico. Seveda jim tudi sedaj ne prihaja na misel, da bi navedli le jeden sam konkreten slučaj, ampak go-

vori jednodstavno in na sploh o izzivanih sokolskih društev, o geslu Čehov „Svoji k svojim!“, o razsodbah oblasti, o uradnih poizvedovanjih itd.

Čudno res to, koliko imajo materiala, pa ne vedo navesti konkretnih slučajev. Pripoznano bodi, da tudi Čehi reagujejo tu in tam, ali vprašanje je vendar glavno: kdo izzivlje prvi? Kdo je prvi jel preganjati manjšine? Kdo je jel bojkovati češke obrtnike, kdo jel metati na ulice češke posle?! Ali niso ravno nemški listi jeli proslavljati bojkot kakor sveto narodno dolžnost? Potem naj se ne čudijo nikar, ako prihaja do reakcije tu pa tam, ako so se jeli braniti tudi Čehi! Iz kratka: jako žalostno ulogo igrajo nemški poslanci, da nimajo niti toliko srčnosti, da bi rekli naravnost: „Taki smo! Mi vsprejemamo odgovornost za vsa svoja dejanja!“ In kaj jim pomaga vsa njih borba proti resnici? Čisto nič, kajti dejstva so tako očevidna, da sedaj priznavajo tudi vladni listi, da je krivda na strani — Nemcev.

Predsednik francoske republike na Ruskem. Sedaj jo imajo, ker so jo že hoteli imeti! Nemška glasila so naglašala te dni in se rogala Francozom, da na sestanku v Petrogradu se vendar ni izrekla ona usodna beseda, po kateri toliko hrepene vročerkvni Francozi — beseda alijanca! Na dejstvo, da se ni zgovorila ta beseda, so opirali Nemci svoje nade, da obisk in vsprejem predsednika francoske republike je le dogodek navadne uljudnosti. Nam je bilo seveda vsejedno, ali se izgovori usodna beseda „zveza“ ali pa ne, ker se nam se zdi jasno, da odnošaji med Francijo in Rusijo stoje na jaki trdni, nepremični podlagi. No, včerajšnji dan je prinesel ono usodno besedo in s tem bitko iznenadenje Nemcem, ki so še vedno računali, da se oblađe intimni odnošaji med omen. narodoma. Zajedno pa je jasno sedaj, da je bil obisk nemškega cesarja v Petrogradu res le dogodek uljudnosti med sorodniki; ako pa je bil naperjen proti Franciji, da je pustil za seboj le — neuspeh.

Včeraj je bil obed na vojni ladiji „Pothuan“. Predsednik Faure je izustil zdravilico, v kateri je naglašal, da sti obe mornarnici od prvega začetka imeli svoj delež na velikem dogodku, ki ga je ustvarilo tesno prijateljstvo med Rusijo in Francijo, in ki omogočuje, da se oba naroda združena in alijirana, vodjena po skupnem idejalu civilizacije, pravice in pravičnosti, tesno sklepata, bratski in v lojalnem in najodkritosrčnejšem objemu. Faure je napil carski družini in veliki Rusiji. Car Nikolaj pa je odgovoril, da se čuti srečnega, ko vidi, da je bivanje Faure-a v Rusiji ustvarilo novih vezij med obema spoprijateljjenima in alijiranimi narodoma, ki sta pripravljena jednako merno, da pripomoreta z svojo močjo za vzdržanje svetovnega miru in duha pravice. Car je napil na čast predsednika in na blaginjo Francije.

No, ali bodo verjeli sedaj Nemci, da vendar je — alijanca?!

Iz Pariza javljajo, da sti ti napitnici napravili tam najmočnejši utis. Nekateri častniki da se niso mogli vzdržati solz.

Faure je podaril 25.000 rubljev za uboge v Petrogradu.

Različne vesti.

Osebnost. Z odločbo od dne 17. t. m. je presvetli cesar imenoval g. Frana Šukljeja pravim dvornim svetnikom. Čestitamo!

Sto let krivice. Ozirom na notico, ki smo jo priobčili zadnjič pod tem naslovom, izvedeli smo od dobro poučene strani nastopno:

Res je, da je tukajšnje c. k. redarstveno ravnateljstvo tudi za okolico izdalo italijanske popisne pole in dotična naznanila. To pa se ni zgodilo radi preziranja slovenskega jezika, ampak jedino le zato, ker je uredba policijskega službovanja po okolici za sedaj še začasna in policijsko ravnateljstvo noče uvajati sprememb, dokler to vprašanje ne bo definitivno rešeno. (Mi nimamo vzroka, da bi dvomili, da ne bi policijsko ravnateljstvo — čim se razmere ustanove — poštevalo opravičenih želj slovenskega prebivalstva. Želeli bi pa seveda, da se zgodi to čim prej, kajti dolga doba je že; odkar čakamo. Op. ured.)

Novo Vam bode, gosp. urednik, to, da so socialisti — slaveči veseli dogodek izpuščenja g. Camberja iz zapora vpili na ves glas: „Abbasso i ščavi!“ Ko bi se bilo to vršilo v kaki krčmi pri kozarcu vina, ali v družbi progressovcev —

ne bi Vam niti omenjal tega, ali vršilo se je na javni ulici in v navzočnosti „mejnarnodnih“ (??) socialnih voditeljev, ne da bi bili istikaj prigovarjali laškimi šarlatanom. To je dejstvo, s katerim treba na dan, da izve narod, kaj ima pričakovati od „mejnarnodnih“ socialistov tržaških. Poreče se, da take stvari treba hitro javiti, ne pa mesec kasneje in več; istina, ali jaz nisem mogel verjeti govorcam, nego čakati sem hotel prilike, da govorim s kompetentno osebo, ki naj bi mi potrdila vso stvar. To se je zgodilo včeraj. Člen društva socialistov mi je potrdil, česar nisem mogel verjeti popred! Torej „mejnarnodni“ socialisti so vpili: „Doli se ščavi!“ (1), kar naj si dobro zapomnijo naši delavci.

Omenjeni socialisti tudi ne skrivajo nekega načrta, ki je naperjen proti — nam Slovanom. Oni računajo namreč: Spravimo vse „ščave“ v naše društvo in ko dosežemo to, dosegli smo — vse. Slovani se odpovedo sami svoji narodnosti in sicer pod pretvezo internacionalizma. Potem bodo — naši!!

Živel takov internacionalizem!!

Nebojgatrega.

Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda v Rojano je nabral Komunski trobec v gostilni g. Katalana 63 nč. in to za zadnjo polko.

Nova uradna obleka za sodnike. Ministerstvo je uvedlo za sodnike novo uradno obleko, tako zvano togo, kakor jo nosijo sodniki na Nemškem in Francoskem. To obleko bo nositi sodnikom na vseh razpravah in o sprejemanju priseg. Razun tega pa ostane sodnikom tudi dosedanja uniforma.

Z novo obleko nastajajo za sodnike tudi novi stroški, kajti sedaj bodo morali imeti dvojno in viši razredi celo trojno uniformo.

Dasi je to obžalovati iz gmotnih ozirov, moramo vendar priznati, da je bilo potrebno v interesu ugleda sodnih razprav, da se nekaj ukrene glede uniforme, kajti ravno v Trstu se je moglo videti, da so prihajali sodniki celo na glavne razprave v zelo fantastičnih kostumih. Neredkokrat so se prikazali v pisanih hlačah, v belem telovniku in s kako rudečo zavratalico, a vrhu visel je žalostno „flottenrock“, kakor da bi se sramoval te pisane družbe.

V taki uniformi sodnik gotovo ne imponuje obtožencu. Kdor hoče soditi druge, mora biti strog sam proti sebi in bodisi tudi samo v zunanosti.

Slavno občinstvo opozarjamo na veselico, katero priredi konsumno društvo pri Pobegih poleg Kopra jutri v nedeljo dne 29. t. m. To je sedaj prvič, da se vrši slovensko-narodna slavnost v sami koperski občini, katero so naši kruti nasprotniki smatrali za pristno, čisto in nepremagljivo trdnjavo svojo. Rodoljubi iz vseh sosednjih občin naj dokažejo z obilo udeležbo, da sočustvujejo z vrlimi Pobegjani, ki so še vsikdar do sedaj trdno stali na braniku skrajne slovenske meje ob obali sinje Adrije.

Ob enem sesto slavnostjo obhajajo tudi stoletnica združenja benečanske Istre z Avstrijo katero (združenje) se je dovršilo z dogovorom v Campoformiju l. 1797. Ta veselica naj dokaže, da benečanski lev vsa stoletja svoje vlade ni mogel pohrustati tukajšnjih Slovencev.

Ker bomo imeli torej jutri dve znameniti slavnosti v bližini tržaški — v Barkovljah in Pobegih — in bode seveda večina Tržačanov tiščala v Barkovlje, bilo bi morda dobro, da bi merodajni krogi uredili na nekak način, da bi bilo tržaško slovenstvo zastopano tudi na slovenski slavnosti v glasoviti občini — Koperski!

Izlet iz Škedenja v Barkovlje. Pevsko društvo „Velesila“ in drugi škedenjski rodoljubi prirede prihodnjo nedeljo izlet po morju v Barkovlje s parnikom „Melanira“, da prisostvujejo tamošnji veselici otvorjenja Narodnega doma. Odhod iz Škedenja ob 4 $\frac{1}{2}$ uri pop. Odbor „Velesile“ se nadeja, da se rodoljubi udeležijo tega izleta v kolikor možno večem številu, da pokažejo s tem gojenje narodne vzajemnosti med tržaškimi okoličani.

„Besedo“ prirede novomeški akademiki v Novem Mestu. Denarni uspeh „Besede“ je namenjen podpornima društvoma slovenskih visokošolcev na Dunaju in v Gradcu. Vzpored še objavimo. Igrala se bo tudi igra v jednom dejanju iz peresa znanega pisatelja Radoslava Murnika. Želimo izbornega uspeha.

Cvetje iz vrtov nemške kulture. Ljubljanski župan, gospod Ivan Hribar, je dobil iz Gradea pretilno pismo, v katerem se mu grozi naravnost s smrtjo. To pismo se glasi: „Hüte dich, slovenischer Bursche! Wenn du noch lange ein Feind und Gegner der Deutschen bist, so wirst du, slovenische eckelhafte Kanaille, bald aus dem Leben geschafft werden, geradeso, wie es der tschechischen Kröte, dem Bürgermeister von Prag ergehen wird. Also sei auf der Hut, slovenisches Rindvieh, je früher du krepirst, desto besser für die deutsche Welt. Tod allen slavischen Hunden!!! Bei dir, slovenisches Mistvieh, wird der Anfang gemacht!!! Binnen acht Tagen mußt du und der Bürgermeister von Prag, die scheusslichsten Zierden der Slovenen und Tschechen, geendet haben. Auf vergnügtes Wiedersehen, slovenisches Luder. Ihr Slovenen u. Tschechen habt euch betragen wie Schweine und nicht wie Menschen, daher Tod allen Slovenen, du slovenisches Mistvieh mußt als erster fallen.“

V domači slovenščini bi se to pismo glasilo tako-le: „Varuj se, slovenski fantalin! Ako ostaneš še dolgo sovražnik in nasprotnik Nemcev, izgineš kmalu iz življenja, ti slovenska kanalijska, tako, kakor se zgodi češki kroti, županu praškemu. Pazi torej, slovenska govedina, prej ko crkneš, bolje bode za nemški svet. Smrt vsem slovenskim psom!!! Pri tebi, slovenska goved, se začne!! V osmih dneh morata poginiti ti in praški župan, vidva, najostudnejša dika Slovencev in Čehov. Na veselo svidenje, slovenska mrha! Vi Slovenci in Čehi ste se veli kakor svinje in ne kakor ljudje, zatoorej smrt vsem Slovincem, ti slovenska goved, moraš pasti prvi.“ — Pa recite sedaj, dragi čitatelji, kateri narodi so zreli za anarhiste! To pismo je sicer izrodek blaznih možgan kaknega nemčurskega pobalina, katerega nevednost je zavelo tisto nemško hujskanje po zlobnih germanofilskih časopisih, katero je povzročilo v zadnjem času za ves nemški narod jako nečastnih izbruhov, vendar pa je zajedno znamenje nemškega duha, ki prekipuje o vsaki priliki do obžalovanja vrednih skrajnosti. Taki blazni ljudje, kakor nči zgodovina, pa niso samo zmožni pisati pretilnih pisem, marveč so zmožni tudi dejanj; zatoorej je po jedni strani celó dobro, da je ljubljanski župan dobil ta dokaz germanofilske zbesnelosti pred — vseslovenskim shodom. Morda pouči tudi to pismo naše slovenske može, kam da jadramo in kam da moramo dospeti slednjič, ako se ne upremo vsi skup tej nemški zbesnelosti!

Gli Slavi ed I Papi. To je naslov najnovejšemu delu slavnega hrvatskega pisatelja dra. Ivana Markovića. Prvi zvezek, obsejajoči XVIII-412 strani, izšel je krasno opravljen v Dijoniški tiskarni v Zagrebu. Cena mu je 2 gld. 50 nč. Kakor kaže naslov, razpravlja pisatelj v svojem delu odnošaje Slovanov do papežev, a je pisan v italijanskem jeziku zato, da bode delo pristopno tudi širšim krogom.

Ministrov v Avstriji je bilo od pričetka vladanja našega presvetlega cesarja 170 in sicer: 9 vnanjih ministrov, 11 vojnih, 19 ministerskih predsednikov, 5 drž. finančnih ministrov, 19 pravosodnih, 17 finančnih, 17 trgovinskih, 17 notranjih, 18 naučnih, 10 poljedelskih, 6 poljejskih, 9 ministrov za dež. brambo, 12 ministrov brez portfelja in 1 železniški minister. Od teh 170 je bilo 17 neplemenitaških. Leta 1848. je bilo 26 ministrov.

Dunajska univerza. Na Dunajskem vsučilišču je bilo lansko leto vseh skupaj 5690 slušateljev. Od teh je bilo rednih 172 in izrednih 11 od teologične fakultete, 2248 rednih in 539 izrednih od pravoslovne fakultete, 1238 rednih in 716 izrednih od medicinske (mej tem temi 75 farmacevtov (lekarničarjev) in konečno 540 rednih in 230 izrednih od filozofiške fakultete. Število rednih slušateljev je bilo 4199 in izrednih 1491.

Izpred sodišča. Predvčerajšnjim je stal pred tukajšnjim dež. sodiščem 17 letni August Manfili, iz Dubrovnika, zatožen radi odobravanja po zakonu prepovedanih dejanj. Razprava je bila tajna. V noči med 25 in 26. je prepeval Gustel na javni ulici himno Caserijevo (morilca predsednika francoske republike Carnota) in potem je vsklikal tudi „Živela anarhija!“ Na razpravi je tajil Gustel kolikor se je dalo. Rotil se je celó, da niti ne ve, kaj je bil Caserio. Dobil je tri tedne zapora.

Anton Žerjav iz Boršta je dobil istega dne od istega sodišča 4 mesece težkega zapora, ker je težko ranil 82letnega Blaža Žerjava. Sprla sta se radi jedne pesti trave; beseda je dala besedo; potem telesno poškodovanje staremu Blažu in slednjič 4 mesece zapora mlademu Antonu! Žalostno, da si ljudje nakopujejo takih posledic zaradi malenkosti!

Aretovanje. Predvčerajšnjem je aretoval policijski kancelist Pasquali nekega mladeniča, kateri je delj časa stanoval v ulici Via Riborgo št. 27 pod imenom Hektor Rossi, zidarski mojster iz Turina v Italiji. Ta Hektor Rossi je vplomil v stanovanje svoje gospodinjice in jej pokral več obleke in perila. Tudi dvoje pušk je ukradel, kateri stise našli pri nexem hišniku v ulici via del Ponte. Zove se ta tiček pa resnično Josip Gubitto in je mizar iz Cestine (Benečansko), in v njegovem kovčku se je našlo veliko ukradenih stvari.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje 15. do 21. t. m. je umrlo v Trstu 85 oseb in sicer 46 možkih in 39 žensk. Lansko leto jih je umrlo v tem tednu 81.

Avstrijska ladija se potopila. Iz Hamburga je došlo poročilo, da je avstrijska ladija „Dante“ na poti med Hamburgom in Buenos-Ayres om zadela ob ladijo „Mateo Bruzzo“ in se potopila. Moštvo se je rešilo.

Madjarizovanje — blagoslovljeno? Da se na bojnem polju blagoslovljajo vojaki obeh sovražnikov in se kliče blagoslova od neba na obojno vojsko, to nam je znano, a neznano je, kar še-le zdaj poroča madjarski list „Barsi ellenör“, da je nadškofjski vikar v Zlatih Moravcih poslal nekemu Josipu Kristelu božji blagoslov za njega uspešno delovanje na polju pomadjarjevanja slovaških Zlatih Moravic.

Grün in Alma, ali Žid je Žid. V Ljubljani je zaprla policija židovsko dvojico „Alfreda Grüna“ in njegovo sodeložnico „Almo Schmidt“, ker sta sleparila po mestu. V neki trafiki je jud kupil več smotk in plačal z desetakom. Ko mu je trafikantinja dala drobšč, je spravil istega z desetakom vred. Ali žena je takoj prišla sleparja. Tudi v drugih trafikah je poskušal enakih sleparij, a policija je hitro imela v kletki tička! To je tisti veleuzorni Abrahamov rod, ki išče okoli pregreh kakega Verganija in stiska po kotih krščanske vesti, da bi tem lože odvrčal pozornost sveta od — svoje!

„Gluhonema Žida“. Početkom julija meseca so zaprli v Opavi na Češkem dva Žida, ki sta bila zatožena goljufije in tatvine. S pomočjo ponarejenih pisem sta ta Žida od katerih je eden Ernest Döhn in drugi Josip Mohler iz Ufalve na Madjarskem, izsleparila znatne svote. Okoli jednega meseca sta že v preiskovalnem zaporu, a ves čas se delata gluhonema. No sodišče jima je razvozljalo umazana jezika in doznalo, da se pišeta prav za prav eden B. Nürnberg in drugi L. Freiman, oba sevedo gališko-poljska Žida, katera sta doprinesla že mnogo goljufij in tatvin. Lepa dvojica!

Bolgarska justica. Na desmrtno ječo obsojeni bolgarski morilec Bojčev se baje jako dobro počuti v svoji „ječi“. On živi še vedno kakor ritmojster, stanuje v lepem, krasno mebliranem stanovanju, hodi po gostilnah, koder mu prireajo prijatelji pojedini in drugih zabav. Nekateri krogi v Sredcu zahtevajo celo, naj se ponovi razprava proti Bojčevemu, da se dokaže njegova — nedolžnost. Čudne pojme imajo ti krogi o justici...

Pred španjskimi sodišči. V Španjski mora biti anarhizem zelo navarno razvit, ker ondotna sodišča imajo obilo opravila s to družbo. Kako se pa vrše ondi razprave proti anarhistom, o tem piše izišla knjiga, ki na 204 straneh popisuje na podlagi aktov načinteh sodnih razprav. Tako je bilo n. pr. zaradi atentata na procesijo sv. Rešnjega Telesa v Barceloni zaprtih 400 sumljivih mož, katerih večino so izpustili. Druge pa, ker niso hoteli ali mogli ničesar izpovedati, so hoteli španjski sodniki prikriti z mučenjem, da povedo krivca. Grozno so jih trpinčili. Nekateri so morali po več dni in noči hoditi brez spanja in brez hrane, da so se konečno zgrudili. Drugim so dali jesti slanih (arenkov), a nič pijače. Tretjim so potrgali nohtove s prstov, četrtim so raztrgali ustnice, petim razsekali obraz, šestim stiskali glavo it. Več jih je umrlo med mukami, več zblaznelo; nekateri so si izmislili vse, samo da so bili rešeni trpinčenja.

Vsled tega je bilo obsojenih veliko nedolžnih. Trpinčeni so se obračali večkrat do Canovasa za pomoč, a zaman. — Ako je temu tako, ničudo, da se širi anarhizem baš v Španiji. No, knjiga je izišla v Novem Yorku in utegne izvirati iz peresa kakega anarhista, ki lahko pretirava marsikaj, da bi razburil še bolj duhove.

Panama. Za izvršbo pričeti del na panamskem predoru se je ustanovila nova družba, katera se nadeja, da srečno izvrši težavno nalogo, nad katero so obupali Eiffel in drugovi. Načrt nove družbe je, podreti goro Kulebro, katera obstoji iz najtršega granita, in tako dobiti zvezo z onstranskim morjem. Ta prekop bo dolga 3 milje in širok 50 čevljev. Vsaki dan odstranijo kamenja 550 kubičnih jardov. Bog daj srečo in ne morda kak nov — polom! (Panama je ožina zemlje, ki veže severno in južno Ameriko. Ako hoče sedaj parnik iz Evrope v Veliki ali Tihi Ocean na zapadnem bregu Amerike, mora obpluti vso južno Ameriko. Ako bi se napravil gori označeni prekop, bila bi parnikom prihranjena vsa dolga pot, kar bi bilo velikanse važnosti za svetovno trgovino. Že pred leti se je bila zasnova na Francozskem velika družba na delnice pod volstvom slovečega inženerja in ustvaritelja sneškega kanala, Lessepsa, da napravi to velevažno pot za svetovni promet. Ali na podjetju so se zgodila velika sleparstva in so delničarji zgubili milijone denarja. Sledila je velika sodna razprava in v francoski komori so bili strašni viharji. Radi te panamske afere je prišla huda kriza nad republiko Francozsko, ker vihar ogorčenosti je besnel po vsej republiki.)

Anarhisti med saboj. V Londonu je bil minolo nedeljo velik shod anarhistov. Na shodu je bilo pa tudi mnogo taci, ki se ne strinjajo z revolucionarnimi idejami anarhizma. Tekom govorov se je razvel na obeh straneh hud razpor, ki bi bil imelsko hudih posledic, da ni posegla vmes policija in odvela nekaj anarhistov v varno zavetje. Čudno je to, da javna oblast v Londonu še nekako brani anarhiste, mesto da bi se godilo nasprotno. Morda se jim hoče prikupiti, da jih s tem potolaži. Vsakako je anarhizem na Angležkem že moč, s katero je računati celo oblastim.

Nov torpedo. V Ameriki so iznašli novo torpedovko; podobna je smotki in v svojem notranjem je napolnjena z morilnimi stroji. Dolga je 80 čevljev in na najširjem kraju široka samo 11 čevljev. Moštvo ni mogoče dolgo biti v ladiji, ker je namenjena samo za razpršitev sovražnih ladij v zrak.

Milijonar v blaznici. V Ameriki je umrl ta mesec v bolnišnici za blazne neki Viljam King, večkratni milijonar. V svoji mladosti se je podal na Kitajsko in ondi v trgovini imel toliko srečo, da mu je premoženje kar sipalo na kup. Toda mej kupičenjem bogastva zadela ga je zelo nevarna bolezen, ki je živirala iz ondotnega podnebja in morali so ga odvesti v norišnico. 30 let je prebil v blaznici in mej tem se je nabralo njegovo premoženje na 10 milijonov dolarjev. Po njegovi smrti se je oglasilo raznih dedičev, mej njimi tudi sleparskih. Za priče v tej velikanški pravdi proti dedičem sta pa samo dva starčka, jeden star 77 let in drugi 93 let.

Najnovejše vesti.

Dunaj 27. Avstro-ogerski diplomatski agent v Sredcu, baron Call, se je vrnil zopet na svoje mesto.

Ischl 27. Minister vnanjih zadev, grof Goluchovski je danes došel sem. Bil je ob 11. uri sprejet v avdijenci pri cesarju in je bil pozvan popoldne na cesarski diné. Po noči je odpotoval zopet na Dunaj.

Kronstadt 26. Ruska carska dvojica in predsednik Faure vrnila so se od poseta na ruski križarki „Rosja“ na krov carske ladije „Aleksandra“, kjer se je predsednik Faure od ruskih Velikanstev poslovil. Faure se je ginjen zahvalil carski dvojici na izkazani mu gostoljubnosti, je poljubil carici roko in objel cara. Ob 6. uri zvečer se je med gmenjem topov in navdušenimi vzkliki ruskih pomorščakov in občinstva obrnilo francozsko brodogve na odhod.

Pariz 27. Vsi listi, ne izvzemši socialistiške izražajo zadoščenje ob svečanem proglašenju francozsko-ruske zveze. Radikalna in socialna glasila zahtevajo, da se besedilo zvezne pogodbe izroči francozski zbornici. Vsi drugi listi brez razločka tendence soglašajo v misli, da je bila zveza med Francijo in Rusijo že poprej, a da se je nje objave pričakovalo in se od vse Francozke jednodušno sprejme.

Za slabotne
bolehave valed pomanjkanja krvi in živih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preiskusnega učinka je železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani.
(Dunajska cesta)
priporočeno od mnogih zdravnikov. — Poliliterska steklenica velja 1 gld., pet poliliterskih steklenic 4 gld. 50 kr.

Trgovinske brzojavke in vesti.
Budimpešta. Pšenica za jesen 12.16 12.18 Pšenica za spomlad 12.98 12.05 do 12.07 Oves za jesen 6.13 6.15. —
za jesen 9. — 9.02 Koruza za september 1897. 5.39 5.41
Pšenica nova od 78 kil. f. 12.80 — 12.85 od 79 kilo
12.90 12.95 od 80 kil. f. 12.95 — 13. —, od 81. kil. f. 13. —
18.05, od 82 kil. for. —, —, —, —, —, —, —, —, —, —, —, —
proso 6.30 6.50
Pšenica: Slabe ponudbe, mlini mlačni trg miren.
Prodaja 10000 mt. st. 10 — 15 nvč. ceneje. Rž 10 nvč. ceneje. Vreme: lepo.
Praga. Noraimurani bliskov far. 11.65 do —. —. Novi po f. 11.70. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36 1/2, — Concasse f. 36 1/2, Cetrorni f. 37 1/2, v glavah f. 36 1/2 — 37 —
Havro. Kava Santos good avorago za avgust 43.75
za december 44.75
Hamburg. Santos good avorago za september 35.50, za december 36.25 za marc 37.25, za maj 37.50. mirno.

Dunajska borza 27. avgusta 1897.			
	včeraj	danes	
Državni dolg v papirju	102.30	102.35	
„ „ v srebru	102.30	102.40	
Avstrijska roata v zlatu	124.70	124.60	
„ „ v kronah	101.75	101.85	
Kreditne akcije	365 —	365.75	
London 10 let.	119.70	119.70	
Napoleoni	9.53 1/2	9.53	
20 mark	11.76	11.75	
100 Ital.	45.25	45.25	

Podpisani usojam si naznaniti sl. slovenskemu občinstvu v mestu in okolici, da sem odprl dne 25. t. m. lastno

pekarno in sladšćicarno

v ulici Farneto št. 7 (na vogalu ulice Gelsi)

Prodajam vsakovrstni kruh in sladšćice, moko iz prvih ogorskih mlinov in maslo iz tolminskih hribov. Blago pošiljam čistim gg. odjemalcem na zahtevanje tudi na dom. Izvršujem tudi privatna peciva.

Priporočaje se v blagohotna naročila sem udani

Benedikt Suban.

Cassa di Risparmio Triestina
(Tržaška hranilnica)

Sprejemlje denarne uloge v bankovcih od 50 nč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12. ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure opoldne. Obresti na knjižice 3%

Plačuje vsak dan od 9—12. ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in % zneske preko 1000 gld. pa 5 dni.

Eskomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%

Posužuje na drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld. po 4 1/2%
Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5 1/2%

Daje denar proti vknjiženju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru. 2—24

Trst, dne 5. maja 1894.

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.
Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju)
Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:
6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.30 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Hrpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v brzovlak v Pulj Divačo, Beljak na Dunaj
Lokalni vlak ob praznikih
2.15 popol. v Divačo.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače.
9.45 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja.
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divače.

(Južna železnica) (Postaja južno železnice.)
Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.25 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.05 „ brzovlak v Kormin.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10. — „ mešani vlak do Mürzschlaga.
Lokalna vlaka ob praznikih.
2. — „ v Gorico, Kormin, Čarvinjan.
4.25 „ v Nabrežino.

Tedenski vlak:
7.50 popol. (sreda) ekspres v Ostende.

DOHOD:
6.55 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.25 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.37 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.